

SPRAWOZDANIA

Kronika życia naukowego Instytutu Historii za lata 1999/2000–2000/2001

W latach 1999/2000–2000/2001 w Instytucie Historii zatrudnionych było 37 pracowników naukowych, na kierunku historia studiowało od 852 do 901 studentów, w tym 411–389 na studiach stacjonarnych, 398–467 na studiach zaocznych i 43–45 na studiach doktoranckich.

Działalność naukowa pracowników Instytutu Historii

1999

- 1–2 IX IV Sympozjum Biografistyki Polonijnej nt. „Losy żyjących na obczyźnie i ich wkład w kulturę i naukę świata. Historia i współczesność”, na którym referat pt. „Działalność w organizacjach filantropijnych Wielkiej Emigracji Klementyny z Tańskich Hoffmancew” wygłosił prof. dr hab. Henryk Żaliński.
- 1–30 IX Staż naukowy dr Bożeny Popiołek w Instytucie Historii PAU w Warszawie u prof. dr hab. Marii Boguckiej.
- 7–9 IX Międzynarodowa sesja naukowa w Preszowie nt. „Napoje v milnosti a pritomnosti Slovenska”. Referat nt. „Obchod z vinom medzi Uhorskom a Poľskom v 17 storoci” wygłosił prof. dr hab. Franciszek Leśniak.
- 10 IX–10 X Badania naukowe mgra Huberta Chudzio w Bibliotece Polskiej w Paryżu.
- 28–30 IX Międzynarodowa Konferencja Nauczycieli nt. „Dzieje Żydów w Polsce w edukacji szkolnej. Jak uczyć o Holocauście?” zorganizowana przez Fundację Judaica – Centrum Kultury Żydowskiej w Krakowie, Instytut Historii Akademii Pedagogicznej w Krakowie i Państwowe Muzeum Oświęcim–Brzezinka. Udział w konfe-

- rencji wzięli pracownicy naukowcy Instytutu Historii, a referat „Studium podyplomowe. Totalitaryzm. Nazizm. Holocaust: program i efekty” wygłosiła dr Janina Mazur.
- 29 IX Publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Teresy Wnętrzak nt. „Zmiana wybranych pojęć filozoficzno-politycznych w historiozoficznej myśli św. Augustyna na podstawie *De civitate Dei*”. Promotor: prof. dr hab. Józef Korfanty; recenzenci: prof. dr hab. Stefan Skowronek; ks. prof. dr hab. Henryk Pietras.
- 22 X Udział dr Janiny Mazur w dyskusji panelowej nt. „Edukacja humanistyczna wobec wyzwań współczesności” zorganizowanej przez Wydawnictwo Szkolne PWN podczas Targów Książki w Krakowie.
- 9–11 XI Konferencja naukowa zorganizowana przez Katedrę Historii Filozoficznego Fakultetu Uniwersytetu w Ostrawie nt. „Skolní vyuka dejopisu a prekonavani stereotypnich obrazov sousednich narodov”. Referat nt. „Obraz stosunków polsko-czeskich we współczesnych podręcznikach historii” wygłosiła dr Janina Mazur, referaty nt. „Model południowego sąsiada w polskich podręcznikach historii” i „Model bohatera historycznego w edukacji historycznej – problemy metodologiczne” wygłosił dr Józef Brynkus.
- 4 XII Na sympozjum zorganizowanym przez Instytut Teologiczny w Sandomierzu referat nt. „Ziemie polskie w czasach św. Kingi” wygłosił dr Krzysztof Polek.
- 2000**
- 30 I–1 II Seminarium Szkoleniowe Towarzystwa Alternatywnego Kształcenia nt. „Niech inni nie będą obcy – edukacja wielokulturowa w szkole” zorganizowane w Morawie k/Opola. Referat nt. „Holocaust. Program nauczania. O historii i zagładzie Żydów na lekcjach przedmiotów humanistycznych w szkołach ponadpodstawowych” wygłosił dr Piotr Trojański.
- 16 II W sesji naukowej „Rosyjsko-fińska wojna zimowa” zorganizowanej przez Uniwersytet Opolski referat nt. „Wielkie mocarstwa wobec Finlandii w okresie wojny zimowej” wygłosił prof. dr hab. Andrzej Kastory.
- 26 II Sesja naukowa zorganizowana przez PSL w Krakowie „Doświadczenia parlamentarne polskich ludowców u progu II Rzeczypospolitej”. Referat nt. „Ludowcy i chłopcy w Sejmie Ustawodawczym 1919–1922” wygłosił dr Józef Hampel.
- 2 III Muzeum Okręgowe i Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego Oddział w Sandomierzu oraz Krajowa Agencja Wydawnicza w Warszawie zorganizowały promocję książki prof. dr hab. Jacka Chrobaczyńskiego *Ostatni z szesnastu. Biografia polityczna Ada-*

- 9 III *ma Bienia (1899–1998)*. Spotkanie prowadziła mgr Zofia Czubowa, dyrektor Muzeum Okręgowego w Sandomierzu.
- 9 III Sesja naukowa w Gnieźnie zorganizowana przez Kurię Metropolitalną w Gnieźnie i Instytut Europy Środkowo-Wschodniej. Referat nt. „Millenium synodu zjazdu gnieźnieńskiego” wygłosił dr Krzysztof Polek.
- 20 III–11 IV Udział w misji konserwatorskiej świątyni królowej Hatszepsut w Egipcie mgra Huberta Chudzio zorganizowanej przez Uniwersytet Warszawski.
- 28 IV Kolokwium habilitacyjne dra Czesława Nowarskiego na podstawie pracy habilitacyjnej *Akademickie kształcenie nauczycieli historii w Polsce 1945–1980*. Recenzenci: prof. dr hab. Jerzy Maternicki, prof. dr hab. Czesław Majorek, prof. dr hab. Władysław Szulc.
- 28 IV Polsko-słowacka konferencja naukowa zorganizowana przez Muzeum Okręgowe w Bochni nt. „Kontakty Małopolski i Spisza w wiekach średnich”. Referat nt. „Stosunki Małopolski i Słowacji we wczesnym średniowieczu” wygłosił dr Krzysztof Polek.
- 12 V W spotkaniu z podręcznikiem szkolnym w Krakowie udział wzięli prezentując swoje książki: prof. dr hab. Jacek Chrobaczyński – *Ostatni z szesnastu. Biografia polityczna Adama Bienia (1899–1998)*, prof. dr hab. Feliks Kiryk – *Kamieniec Podolski. Studia z dziejów miasta i regionu oraz dr Janina Mazur – Dziedzictwo kulturowe w regionie. Ścieżka edukacyjna*.
- 16 V Wybory władz Instytutu Historii AP w Krakowie. Dyrektorem wybrano prof. dr hab. Ludwika Mroczkę, a zastępcą dr Marka Wilczyńskiego.
- 12–14 V V Polsko-Ukraińska Konferencja naukowa zorganizowana przez Instytut Historii Akademii Pedagogicznej im. KEN w Krakowie nt. „Lwów. Miasto–społeczeństwo–kultura”. Referaty wygłosili: dr Józef Brynkus nt. „Lwów w polskich podręcznikach szkolnych”, dr Józef Hampel nt. „Lwów ośrodkiem ukraińskiego ruchu społeczno-oświatowego”, dr Kazimierz Karolczak nt. „Ukraińcy w oczach lwowskiej społeczności”, prof. dr hab. Feliks Kiryk nt. „Związki Lwowa z Kamieńcem Podolskim od XIV do połowy XVI wieku”, dr Henryk Kotarski nt. „Bitwa pod Kłuszynem (4 VII 1610) Szymona Boguszowicza ze zbiorów Lwowskiej Galerii Sztuki. Analiza historyczno-wojskowa”, dr Czesław Michalski nt. „Pierwsze kluby sportowe we Lwowie”, dr Bożena Popiołek nt. „Lwów w oczach saskich”.
- 9 VI Odczyt dr Jerzego Ciecieląga zorganizowany przez Komisję Archeologiczną – Sekcję Numizmatyczną PAN w Krakowie nt. „Monety z Askalonu a pochodzenie dynastii herodiańskiej”.

- 15–17 VI Sesja naukowa zorganizowana przez Zakład Dydaktyki Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu nt. „Uczeń w nowej szkole. Edukacja humanistyczna”. Udział w dyskusji wzięli: dr Janina Mazur i dr Czesław Nowarski.
- 22 VI Konferencja naukowa zorganizowana przez Światowe Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Ziemi Złoczowskiej „Klub Złoczowski” i Akademię Pedagogiczną w Krakowie, na której referat wygłosił dr Henryk Kotarski nt. „Działalność pisarsko-teatralna Wacława Rzewuskiego w Podhorcach w ocenie historyka” oraz wystąpienie dr Czesława Michalskiego poświęcone dziejom Złoczowa w XIX i XX w. Udział w konferencji wzięli także: prof. dr hab. Henryka Kramarz, prof. dr hab. Feliks Kiryk. Bogatą dokumentację audio-wizualną ziem kresowych przygotował mgr Marian Pasternak z Pracowni Technologii Nauczania AP.
- 23 VI Sympozjum naukowe zorganizowane przez Urząd Miejski w Mielcu w związku ze Zjazdem Polonii, na którym referaty wygłosili: prof. dr hab. Jerzy Gołębiowski nt. „Mielec w Centralnym Okręgu Przemysłowym” oraz prof. dr hab. Feliks Kiryk nt. „Początki dziejów miasta Mielca”.
- 6 VII Wystąpienie autorskie prof. dr hab. Franciszka Leśniaka „Przy cechowej ładzie” zorganizowane przez Muzeum Rzemiosła w Krośnie na otwarcie wystawy nt. „Dzieje rzemiosła Polski południowo-wschodniej”. Tematem wystąpienia były: „Wybrane zagadnienia z dziejów rzemiosła i handlu w Krośnie w XVI i pierwszej połowie XVII wieku”.
- 1 VII Udział prof. dr hab. Henryka Żalińskiego w obradach Kapituły Nagrody Honorowej LUTECJA Polskiego Stowarzyszenia Autorów Dziennikarzy i Tłumaczy w Europie.
- 1–16 IX Badania naukowe w bibliotekach i archiwach francuskich w Paryżu dr Bożeny Popiołek.
- 8–10 IX Udział prof. dr hab. Henryka Żalińskiego w obradach XXII Sesji Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie.
- 12–14 IX Posiedzenie Komisji Historii Starożytnej Polskiego Towarzystwa Historycznego nt. „Ideologia i propaganda starożytności”, na którym referat nt. „Koncepcja władzy królewskiej w Judei w okresie panowania dynastii Hasmoneuszy” wygłosił dr Jerzy Ciecieląg.
- 15–17 IX II Kongres Historyków Wsi i Ruchu Ludowego w Lublinie, na którym referat nt. „Koncepcje Polski Ludowej w programach działalności ruchu ludowego 1918–1947” wygłosił dr Józef Hampel.
- 20 IX Sesja naukowa w Kamieńcu Podolskim poświęcona walkom z żywiołem tatarskim, na której referat nt. „Wojny Rzeczypospolitej z Turcją w II połowie XVI wieku” wygłosił dr Henryk Kotarski.

- 22–23 IX V Międzynarodowe Sympozjum Biografistyki Polonijnej w Krakowie, którego współorganizatorem była Akademia Pedagogiczna im. KEN w Krakowie. Obradom przewodniczył prorektor AP w Krakowie prof. dr hab. Henryk Żaliński. Tematem sympozjum była: „Biografistyka jako kategoria kulturowa i społeczno-wychowawcza”. Pokazano biografistykę w ujęciu czasowo-przestrzennym i oceniono ją pod kątem przydatności naukowej i edukacyjnej. W sympozjum udział wzięli pracownicy naukowcy Instytutu Historii AP, a referaty wygłosili: mgr Hubert Chudzio nt. „Niezwyczajna kariera wojskowa generała Ludwika Bystrzonowskiego” i dr Kazimierz Karolczak nt. „Zespoły rodowe ziemian polskich w archiwach lwowskich jako źródło do badań biograficznych”. Natomiast trzem tematom III Sekcji: 1. Biografistyka jako kategoria kulturowa i społeczno-wychowawcza, 2. Uczni oraz pedagodzy polscy i polskiego pochodzenia działający w świecie, 3. Krakowianie w świecie – przewodniczył prof. dr hab. Henryk Żaliński, prorektor AP, który wygłosił referat nt. „Emigranci polistopadowi i ich związki z Krakowem” przygotowany wspólnie z dr Januszem Pezdą, pracownikiem UJ.
- 23 IX Konferencja naukowa zorganizowana przez Instytut Historii AP w Krakowie, Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Wydawnictwo „Zamiast korepetycji” nt. „Jak realizować w szkole ścieżkę edukacyjną Edukacja regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie”. Prezentacji podręcznika pt. „*Dziedzictwo kulturowe w regionie – Małopolska*” dokonała dr Janiny Mazur.
- 26–28 IX Konferencja naukowa we Frankfurcie n/Menem, na której referat nt. „Triaterales Europaprojekt – Sesja dydaktyczna” wygłosił dr Marek Wilczyński.
- 29 IX Publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Piotra Trojańskiego nt. „Aktywność społeczno-gospodarcza ludności żydowskiej w województwie krakowskim w latach 1918–1939”. Promotor: prof. dr hab. Jerzy Gołębiowski, recenzenci: prof. dr hab. Regina Renz, prof. dr hab. Krzysztof Urbański. Przewodniczący Komisji: prof. dr hab. Ludwik Mroczka.
- 1–30 X Kwerenda archiwalno-biblioteczna dr Barbary Obtulowicz w Madrycie.
- 4–6 X Sesja naukowa w Częstochowie nt. „Zamki i warownie kresowe w aspekcie społecznym”. Referat nt. „System warowni stałych i polowych w organizacji obrony kresów południowo-wschodniej Rzeczypospolitej w XVII wieku” wygłosił dr Henryk Kotarski.
- 6–8 X Polsko-niemiecka konferencja naukowa w Berlinie nt. „Pamięć o historii. Znaczenie kształcenia historyczno-politycznego w pol-

- sko-niemieckiej wymianie młodzieży” zorganizowana przez Akademię Europejską w Berlinie i Polsko-Niemiecką Współpracę Młodzieży. Referat nt. „Okupacja niemiecka i Holocaust w pamięci i świadomości historycznej młodego pokolenia Polaków w końcu XX wieku” wygłosił dr Piotr Trojański. Udział w dyskusji wziął dr Józef Brynkus.
- 10–15 X Udział dr Bożeny Popiołek w konferencji międzynarodowej w Częstochowie nt. „Zamki i przestrzeń społeczna w Europie Środkowo-Wschodniej”. Referat nt. „Zamek w perspektywie edukacyjnej” wygłosił dr Józef Brynkus.
- X 2000 Prof. dr hab. Feliks Kiryk na Walnym Zgromadzeniu w Szczecinie został wybrany wiceprezesem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Historycznego.
- 10–12 XI Konferencja międzynarodowa w Dortmundzie, na której referat nt. „Perspektiven weiterer Zusammenarbeit” wygłosił dr Marek Wilczyński.
- 22–30 XI Badania archiwalne dra Kazimierza Karolczaka we Lwowie.
- 25 XI Sesja naukowa poświęcona dziejom Radomia zorganizowana przez Radomskie Towarzystwo Naukowe, na której referat nt. „Radom w okresie piastowskim i jagiellońskim” wygłosił prof. dr hab. Feliks Kiryk.
- 5–7 XII Konferencja naukowa w Krakowie, na której referaty wygłosili dr Janina Mazur nt. „Miejsce i rola praktyk pedagogicznych w przygotowaniu nauczycieli do zreformowanej szkoły” oraz dr Józef Brynkus nt. „Uwarunkowania organizacyjne i merytoryczne praktyk przedmiotowych z historii”.
- 7 XII Konferencja naukowa zorganizowana przez Instytut Historii PAN w Warszawie, na której referat nt. „Osiągnięcia i nieznane regionalistyki historycznej” wygłosił prof. dr hab. Feliks Kiryk.
- 15 XII Konferencja naukowa zorganizowana przez Uniwersytet Wrocławski, na której referat nt. „O tożsamość europejską Śląska na przełomie średniowiecza i czasów nowożytnych” wygłosił prof. dr hab. Feliks Kiryk.
- 16 XII Posiedzenie Komisji Dydaktycznej Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Historycznego w Warszawie. Wprowadzenia do dyskusji nt. „Gimnazjum jako szkoła powszechna – rola i pierwsze doświadczenia” dokonała dr Janina Mazur.
- 20 XII Na uroczystej sesji Rady m. Krakowa prof. dr hab. Feliks Kiryk został odznaczony srebrnym medalem „Kraków 2000”.

2001

- 28 I Promocja książki dra Kazimierza Karolczaka pt. *Dzieduszyccy. Dzieje rodu. Linia poturzycko-zarzecka* w pałacu Dzieduszyckich w Zarzeczcu.
- 14 III–3 V Pobyt dr Jerzego Ciecieląga na stypendium naukowym w Londynie, ufundowanym przez Fundację z Brzezia Lanckorońskich. Udział w międzynarodowej konferencji British Museum.
- 2–3 IV Konferencja naukowa nt. „Multimedia w edukacji historycznej i społecznej” w Bydgoszczy. Referat nt. „Programy komputerowe jako efekt twórczej pracy studentów” przedstawili dr Janina Mazur i dr Józef Brynkus.
- 5–7 IV II Forum Środowiskowe polskich historyków i nauczycieli historii ze Wschodu w Krakowie, na którym dr Janina Mazur wygłosiła dwie prelekcje nt. „Współczesne uwarunkowania edukacji historycznej” i „Przemiany systemu oświatowego i edukacji historycznej w Polsce”.
- 6 IV Promocja książki dra Kazimierza Karolczaka pt. *Dzieduszyccy. Dzieje rodu. Linia poturzycko-zarzecka* w Klubie Inteligencji Katolickiej w Warszawie.
- 11 IV Promocja książki dra Kazimierza Karolczaka pt. *Dzieduszyccy. Dzieje rodu. Linia poturzycko-zarzecka* w siedzibie PAU w Krakowie.
- 22 IV–7 V Kwerenda archiwalna i biblioteczna dr Barbary Obtulowicz w Madrycie i Sewilli oraz udział w sympozjum naukowym w Madrycie nt. „Las edades la mujer”. Referat nt. “Actitud politico-patriotica de las mujeres palacas espasidas en la primera mitad del siglo XIX”.
- 27 IV Kolokwium habilitacyjne dra Marka Wilczyńskiego. Praca habilitacyjna *Germanie w służbie zachodniorzymskiej w V w n. e. Studium historyczno-prosopograficzne*. Recenzenci: prof. dr hab. Maciej Salamon, prof. dr hab. Stefan Skowronek, prof. dr hab. Lech Tyszkiewicz.
- 6–8 V Międzynarodowa konferencja naukowa w Polanicy. Referat nt. „Świadomość narodowa Polaków w XIX wieku – perspektywy interpretacyjne” wygłosił dr Józef Brynkus.
- 18 V W Pałacu Namiestnikowskim w Warszawie z rąk prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego tytuł profesora otrzymał dr hab. Jerzy Gołębiowski.
Kolokwium habilitacyjne dra Kazimierza Karolczaka. Praca habilitacyjna *Dzieduszyccy. Dzieje rodu. Linia poturzycko-zarzecka*. Recenzenci: prof. dr hab. Ryszard Kołodziejczyk, prof. dr hab. Władysław Serczyk, prof. dr hab. Lech Trzeciakowski.
- 22 V Jubileusz siedemdziesięciolecia prof. dr hab. Stanisława Grzybowski. Otwarcia dokonał dyrektor Instytutu Historii prof. dr hab.

- Ludwik Mrocza. W spotkaniu wzięli udział magistranci, doktoranci, przedstawiciele Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, Polskiej Akademii Nauk i pracownicy Akademii Pedagogicznej w Krakowie. Laudację wygłosił prof. dr hab. Feliks Kiryk. Uczniowie i przyjaciele wręczyli Profesorowi książkę pamiątkową. O pracy z Jubilatem opowiadali prof. dr hab. Henryk Samsonowicz, prof. dr hab. Michał Śliwa, prof. dr hab. Feliks Kiryk i inni. W miłej atmosferze wspomniano czasy studenckie i współpracę z Jubilatem na różnych płaszczyznach.
- 24–27 V Międzynarodowa konferencja naukowa nt. „The legacy of the Holocaust: Children and the Holocaust”. Referat nt. „The legacy of the Holocaust in Poland in its Educational Dimension: Historical Perspective” wygłosił dr Piotr Trojański.
- 27 V Na spotkaniu z okazji Dni Charsznicy referat nt. „Dzieje Charsznicy” wygłosił prof. dr hab. Feliks Kiryk.
- 3 VI Spotkanie z okazji Dni Olkusza, na którym referat nt. „Olkusze przez wieki” wygłosił prof. dr hab. Feliks Kiryk.
- 4 VI 10-lecie Katedry Ukrainistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Referat nt. „Współpraca naukowa Krakowa z Ukrainą” wygłosił prof. dr hab. Feliks Kiryk.

Marian Fortuna